Ч. 99. Середа 19 (6) мая 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Против податку від пива. — З буджетової комісиї. — До ситуациї. — З Німеччини. — Зворот в користь католиків в Анґлиї. — Вісти з Туреччини.

Рада промислова у Відни відбула вчера засідане в присутности представителів міністерства скарбу. Обговорювано справу підвисшеня податку від пива. Між иншими пос. Колішер заявив, що держава виступає з новим жаданем податковим на більшаючі потреби, не оглядаючи ся на то, чи австрийский промисл буде мати силу перенести на собі нові значні тягари. Що до податку від пива ухвалено таку резолюцию: Рада промислова бачить в величезнім підвисшеню податку від пива як з одної сторони велике обтяжене і так вже упадаючого броварняного промислу, так з другої сторони обтяжене цілого населеня яко консумента. Бачить в нім також удар вимірений против шинкарского стану, добачує дальше в тім підвисшеню кривду цілої робітничої верстви, особливо єсть оно тяжким ударом для країв, споживаючих пиво. Рада промислова заявила ся против наміреного підвисшеня податку від пива. — Подібно неприхильно заявила ся рада також про підвисшене податку від горівки, а на случай підвисшеня ухвалила жадати установленя вивозової премії.

Буджетова комісия палати послів радила вчера дальше над буджетом міністерства зелізниць. Переважна часть бесідників жадала децентралізациї зелізничого заряду і наданя більших прав краєвим дирекциям зелізничим. Домагали ся того головно Чехи, Поляки і социялісти.

Кореспонденция „Centrum“ уважає сучасне положене за дуже критичне. Послідні приключеня в буджетовій комісиї, де Поляків опустили Німці в справі водних доріг, роз'ярене по тій причині в польскім колі, сильна опозиция частини кола против начерків міністрів Біліньского, то річи, як зазначує „Centrum“, які доказують, що приналежність Поляків до теперішної правительственної більшости на довший час сумнівна. Супротив того не удасть ся правительству перевести уложеної проґрами парляментарних праць. Рада міністрів застанавляла ся над тим питанем. Дальше доносить повисша кореспонденция, що правительство думає правдоподібно зажадати лише буджетової провізориї, по чім розпочав би парлямент літні ферії, підчас яких що найвисше комісия суспільного обезпеченя вела би дальше наради.

В перерві почали би ся переговори між Німцями а Чехами, що по думці „Centrum“ найважнійше, позаяк лише при утвореню кабінету, в якім і Чехи засідали би, проґрама парляментарних праць можлива до виконаня. На случай розбитя переговорів наступило би розвязане палати.

Люблянський дневник „Slovensky Narod“ доносить, що Словінці поставлять в буджетовій комісиї iunctim між справою італіяньского правничого факультету а словіньского університету в Люблянї.

В суботу приняв німецкий цїсар Вільгельм підчас побуту у Відни бар. Еренталя, котрий переговорював відтак з німецким амбасадором Тшіршким. Підчас принятя у двору розмавляв цїсар Вільгельм довший час з президентом посольскої палати Патаєм, випитуючи про відносини в парляменті і дякуючи за сердечне приняте, яке зготовило єму населене Відня. В розмові з иншими участниками заявив своє вдоволене з мирового полагодженя послідних заколотів, з удержаня німецко-австрийского союза і з принятя віденьским населенем. По сніданю в замку від'їхав цїсар

5)

Око за око, зуб за зуб.

Оповідане з полуднево-африканьских степів.

(Дальше).

Коли она тепер випрямивши ся, станула передо мною, вид єї блїдого лиця, на котрім малювала ся ненависть, гнїв, дика розпука і жадоба мести, був так страшний, що я помимо мого великого болю і поваги тої хвилї, аж подав ся перед нею. Чи величезний біль єї серця уступив, а гадка мести і кари цілковито заволоділа нею? Або — Боже борони — чи не не зійшла она з розуму?

— Ходи! — сказала вкінци по короткій хвили грізного мовчаня, твердим голосом.

— Але — але — пробовав я супротивити ся — чи можемо єго тут самого тут лишити?

Она видала з себе голос — чи то був короткий, страшний сьміх, чи крик лютости львиці, котрій зрабовано єї львиня? Відтак сказала тим самим твердим, ледовим голосом:

— Можемо єго тут лишити — бодай тимчасом. Тепер насамперед — справедливість. Ходи!

Не ждучи на слово відповіди, підбігла до коний, відвязала їх від дерева, до котрого я їх привязав, і скоро вскочила в своє сїдло. Я пійшов сейчас за єї приміром і ми виїхали з яру в противнім напрямі, як приїхали.

Ні одного слова не промовили ми до себе, доки не виїхали на вижину положених по противній стороні гір і гляділи з наших сїдел на отверту рівнину, яка перед нашими очима широко розпростирала ся.

Рівнина простягала ся як далеко оком можна було доглянути, тут і там освічували єї блимаючі в нічній мраці огники. То були огнища Кафрів, котрих шатра стояли вже в краю Фаґів і звідки доносив ся до наших уший одностайний спів і глухий відгомін бубнів, змішаний з витєм псів і писклявим сьміхом женщин. Мурини видко устроювали одну із своїх звичайних забав.

Марта все ще не промовила ні слова. Аж тепер, коли побачила мурииьскі огнища, виложила менї короткими словами свій плян. Він був такий сьмілий, очайдушний — можна сказати — небезпечний і нечуваний, що можна було заложити ся о сто против одного, що ні одно з нас не побачить більше дневного сьвітла. А однако так дуже був і я перенятий жадобою мести, що замість зробити хоч би найменшу пробу, аби єї відвести від тої найбільшої нерозваги, сам дав ся пірвати єї словами.

Подібні до улиїв, криті тростиною хати Кафрів лежали то поодиноко в більших або менших купках розсїяні по цілім степі. Срібне сьвітло місяця освічувало їх. Хат тих було дуже богато і з них доносив ся від часу до часу рик худоби і блеяне овець. Чим близше ми під'їздили, тим більше чути було у воздусї сопух диму, що доносив ся від муриньских огнищ.

Найбільша часть участників пиру, як здаєть ся вже, порозходила ся і лише тут і там стояли малі громадки темних статий, всї високі, навіть великаньского росту і гляділи на нас понуро і зловіщо. Коли ми так до них наблизили ся, що могли бачити білка в їх неспокійно глядячих очах, спитала Марта:

— Де Момба? Де начальник?

Звук єї голосу був твердий, дзвінкий і пронизуючий. Хвилю гляділи на себе Кафри питаючо, відтак один з них показуючи на найбільшу хату недалеко, відповів:

— Там єго дім.

— Скажи єму, аби вийшов сюди. Хочу конечно поговорити з ним — сказала моя товаришка плавною бесідою Кафрів, з котрої і я вже дещо розумів.

Кафри отягали ся і почали гнївно воркотїти... Они заявили, що їх начальник не приймає таких відвідин, особливо в такій незвичайній порі. Але коли ми не зважаючи на їх бесіду пустили ся до вказаної нам хати, пійшли они поволи за нами.

В тій хвили з поза одної хати виступило двох темних мужчин. Глядячи на нас непевними очима, станули посеред дороги і не треба було приглушеного шепоту прочих Кафрів, що з пошаною розступили ся довкола, аби пізнати, хто то був.

Хвилю гляділа Марта спокійно і холодно на стоячого перед нею мурина, відтак відозвала ся різким, пронизуючим голосом:

— Бачу тебе, Момба! Що чувати нового, Момба?

Той, до котрого були сказані ті слова,

цісарева відпроваджені на дворець і пращані сердечно цісарем Франц Йосифом.

Управа сторонництва Кошута оголосила заяву, в якій осуджує наради поодиноких ґруп сторонництва, позаяк западають там односторонні ухвали.

Ґр. Більов, як тепер показує ся, випровадив в поле народно-лїберальне сторонництво що до фінансової реформи, щоби лише сам міг удержати ся на становищи канцлера. Тепер старає ся він всїми силами о те, щоби помирити ся з католицким центрум і при его помочи задержати в своїх руках державну керму. Часописи доносять, що кн. Більов удасть ся в понедїлок до Вісбадену, де представить цісареви звіт, як то є в звичаю після каждоразової подорожи монарха. Той звіт вияснить мабуть положене.

В Англії наступив зворот в користь католиків. Ухвалено там іменно в палатї громад 133 голосами против 123 „біль", який зносить дотеперішнє виключенє католиків від справованя урядів віцекороля Ірляндиї і льорда-канцлєра В. Британії. Крім того знесено всї перестарілі устави, звернені против католиків і змінено текст присяги короля при вступленю на престол в той спосіб, що усунено з него одно реченє, яке тяжко обиджало чувства католиків. Не знати однако, чи та ухвала ще сеї сесиї узискає правну силу.

Між султаном Магометом V. а молодотурками прийшло знов до непорозуміня з огляду на численні смертні засуди. Султан заявив ся другий раз рішучо за амнестиєю, а крім того є він дуже невдоволений великою певностию себе, яку оказує Шефкет-баша. Непорозуміня панують також між начальною командою войска і начальством комітету, против волї котрого Шефкет-баша перепер кандидатуру Гільмі-башї, хоч комітет бажав собі бачити на становищи великого везира Феріда башу. Населенє Солуня невдоволене знов поведенєм комітету супротив Абдул-Гаміда, а проєкт, оголосити спис злочинів того бувшого султана уважають підкопанєм поваги калїфату. Цїкавим єсть проєкт часописи Osmanischer Lloyd, щоби Шефкетови-башї за те, що скорим маршом на Царгород уратував християн перед різнею, признати міжнародне відзначенє, а іменно нагороду Нобля.

скрикнув гнївно і з зачудованєм і коли закинувши гордо голову до гори, приступив до нас о крок наперед, мав я час добре єму приглянути ся. То був високий, широкоплечий, хорошо збудований мужчина, з сильним заростом бороди і цїла его постава мала в собі щось приказуючого. Єго лице з високим, випуклим чолом було сьміле і горде, але по очах пізнати було в нїм хитрість і фальшивість, котрі не ворожили нїчого доброго.

— Іди, Момба, іди! Іди наперед, все перед моїм конем — знов відозвала ся Марта, витягнувши свій револьвер і направивши его дуло просто в голову онїмівшого з зачудованя мурина.

Гордість, гнїв і зачудованє, які видко було перед тим на его лици, могли бути удані, але тепер і найповерховнїйший глядач міг пізнати, що страх і злість, що малювали ся в его фальшивих чертах, були правдиві. Єму приказують! І до того ще приказує женщина! Але дуло того нїколи не хиблячого револьвера було так близько его голови! Не було нїякого викруту. Роздав ся тепер коротко і ясно:

— Іди, Момбо, іди наперед мене!

Мурин поглянув насамперед на смертоносне оружиє, відтак на лице тої, що держала револьвер певною рукою, поклавши палець на язичку. Як пантера, що готовить ся до скоку, принник він до землї, відтак по короткій хвили вагованя поволи обернув ся і — пішов перед конем енерґічної дївчини.

(Конець буде).

Новинки.

Львів, дня 18-го мая 1909

— **Анкета шкільна** закінчила вчера свої наради а п. Намістник др. Бобржиньский зреасумував вислїд нарад в слїдуючий спосіб: Переважна більшість членів висказала ся за двотиповостию шкіл народних аж па пятім і шестім роцї науки, а за стремленєм до одностайности на перших 4 роках науки. Коли однак одні заявили ся за повним уодностайненєм шкіл на тих роках науки, другі висказали сумнїв, о скілько то в практиці дасть ся перевести і заявили ся лиш за їх зближенєм. За одностайностию книжок до шкіл міских і сїльских заявили ся всї бесїдники. Так само домагали ся всї бесїдники признаня потреби класти більшу вагу на формальну сторону науки в школї народній т. є. на набуте більшої вправи в читаню, писаню і рахунках.

Що до науки нїмецкої мови то одні жадали усуненя єї зі школи народної, другі числячи ся з практичними потребами, жадали, щоби єї задержано лиш яко предмет надобовязковий, чи то в науцї щоденній, чи на окремих курсах зимових, инші наконець, щоби єї задержано яко предмет обовязковий в школах 3- і більше-клясових. Зі всїх сторін піднošено жадане, щоби ученикам школи народної дати можність переходу до шкіл середних. Тому жаданю можна найлекше вдоволити через основане численних шкіл 4-клясових і по селах, до котрих мала би приступ також і молодїж сусїдних шкіл. Над тим подумає анкета, яка має бути скликана для справи адмінїстрациї шкільної, позаяк та справа має також сторону адмінїстрацийну і фахову, а Рада шкільна і Сойм возьмуть ту справу без сумнїву під розвагу. Наконець подякував п. Намістник присутним за участь і за крив наради.

— **З „Тов. Вакацийних осель".** За почином щирих приятелїв бідної дїтвори, а за щедрою помочию Є. Е. Впр. Митрополита Шептицкого повстала в Галичинї перша руска оселя вакацийна для бідних дїтий. Вже через 4 роки висилало „Тов. вакацийних осель" по кількадесять бідних дївчат на час вакаций на село, аби і они по трудах цїлорічної умової працї серед тяжких обставин і крайної нужди могли трохи відживити ся і на сьвіжім воздуси хотяй через так короткий час набрати сили до дальшої житєвої боротьби Доходи товариства на сю цїль майже нїякі, бо жертви протягом року зовсїм не напливають, а ті лепти, що відїл тов-а випросить в кінцем року, так малі, що то тов о не може сповнити сеї тяжкої задачі, яку руска суспільність на него наложила. Сотки дїтий і то крайних нуждарів зголошуе ся щорічно на оселю а тов-о з великим жалем мусить відмовити їм своєї помочи. Хто знає, яку вартість має здоровлє для чоловіка і хто любить свої дїти я є щирим патріотом не лише в слові але і в дїлї, той певно не відмовить помочи для тих бідних дїтий, що жиють через цїлий рік серед тяжких обставин моральних і материяльних. Нехай і сим бідним нуждарям засяе на хвильку зірка дїточої свободи і щасливішої долї. З огляду, що конець року зближає ся, треба присилати жертви сейчас на адресу касиєра проф. Володим. Адрияновича, Львів, улиця Крижова ч. 57. — Видїл.

— **Господарский відділ** при Тов. „Просьвіта" у Львові повідомляє отсим всї читальні і всїх хлїборобів, що крім досьвідів з пашними буряками, які переводив сего року, задуме заложити сеї весни досьвідні поля з управою пашної моркви та кіньского зуба на зелену пашу для худоби та лубину всїяного в збіже на зелений погній. Насїня доставить Товариство „Просьвіта" безплатно. Також будуть заложені досьвідні поля з салїтрою під пшеницю, овес, буряки, капусту. Штучного погною доставить „Просьвіта" безплатно, а також залучить потрібні інструкциї для переведеня досьвідів. Лише зголошеня членів будуть увзглядненi. Просимо зголошувати ся як найскорше і як найчисленнїйше! Пригадуємо також, що Товариство доставляє по знижених цїнах колїсні обсапники Planet jr. для обсапуваня буряків, моркви і т. п., що заступають в повні ручне сапанє. Обсапник одноколїсний ваги 9 кґ. коштує 16 К. а двоколїсний, ваги 12 кґ. 26 К.

— **Стипендия** для потомків Леонтия Устияновича. В Києві помер 29 мая 1908 р. наш земляк Іван Василевич Устиянович, полишивши значний маєток. В завіщаню своїм призначив 6.000 рублїв (15.000 К) на стипендию для одного слухача львівского унїверситету, а першеньство мати муть свояки его, а то потомки его дядьків, Івана Константина і Николая Устияновичів, синів Леонтия Устяновича і котрий помер в Николаєві між 1850 а 1860 р. Крім того — як зачувати — маі покійний і записати 100 рублїв на „Просьвіту" Справа тих записів знаходить ся в львівскім суд пов. Сек. I.

— **Убийство почтмайстра в Сянках.** Невислїджений доси виновник убив в суботу в Сянках тамошного почтмайстра бл. п. Мадейского. Того дня о 2 год. по полудни вислав був Мадейский листоноса Урбаньского на зелїзницю, а сам лишив ся в бюрі. Коли Урбаньский вернув, застав Мадейского вже неживого. Зразу здавало ся, що Мадейский допустив ся самоубийства, однак по докладнїйшім огляненю тїла знайдено на голові коло уха з заду рану походячу від надзвичайно сильного удару. Хто допустив ся убийства не знати, бо слїдів не знайдено нїяких і каса була ненарушена.

— **Фальшівник документів.** В станиславівскім судї веде ся слїдство против якогось Ярослава Полубіньского, авскультанта судового о пофальшоване сьвідоцтв шкільних, докторского диплому і грамоги шляхотства. Показало ся, що той Полубіньский називає ся поправдї Пяртика, єсть сином шевця з Кракова і скінчив лиш 6 кляс ґімназияльних та був вже раз караний в Кракові за подібні провини.

† **Померли:** Анна з Глиньских Петровска, жена пароха в Перероспи упокоїла ся дня 12 с.м. в 54 р. житя. — В Монахові помер в 79 р. житя проф. др. Ранке, славний лїкар дїточих недуг.

— **Дрібні вісти.** Загальні збори товариства „Львівска Русь, Братство Русинів міста Львова" відбули ся в недїлю при незвичайно великій участи членів. Головою вибрано радника Двору Григория Кузьму. — На стациї зелїзничій в Хирівскій посадї знайдено недалеко ваги помостової кондуктора Ксавера Гуліка неживого з розбитою головою. Чи має ся тут дїло з якоюсь нещасливою пригодою чи убийством, сего поки що не вислїджено. — Старший брат з церкви ОО. Василиян у Львові від Фр. Площук зложив і віддав в руки полїциї 14-лїтного бляхарского термінатора Марияна Гичко, котрий із шуфляди в закристиї вкрав 20 кор. церковних гроший. — Йосиф Писько, 11-лїтний син Івана, ученик 3 кл. школи народної втік з дому родичів ще 17 цьвітня і доси не можна его було відшукати. — З арешту в Гусятинї втекли росийскі піддані Михайло Глущенко і І. Кравчик виважившй двері до казні. — З суботи на недїлю дня 16 с. м. вкрадено з каси тартаку Шраєра в Соколиках коло Турки 11.000 кор.

Всячина
для науки і забави.

— **Заковязь карку.** Як звістно, вибухла у Вижници на Буковинї хороба звана заковязию карку, котра кинулась там головно на дїтий, з котрих кількоро померло. Єсть то поместна, заразлива недуга, котра може легко розширити ся по Буковинї і Галичинї, длятого не від річи буде розповісти тут, що се за хороба, як она проявляє ся і як боронити ся від неї.

Заковязь карку появила ся була перший раз в Европі (а може зі лиш перший раз тодї описано) в 1805 р. в Женеві в Швайцариї і від тої пори вже не щезла а найчастїйше прокидала ся в касарнях, від чого називано єї инодї „войсковою хоробою". Особливо сильно виступала она в трийцяти роках минувшого столїтя а в найновійших часах в 1905 р. на прускім Шлеску в опольскім повітї, де на заковязь карку занедужало було 3500 людий, з котрих

2000 померло. В тім часї проявила ся була она також і у нас в Галичинї, головно в повітах краківскім, низькім і ланцутскім, куди еї занесли робітники, що втікали з Прус, а відтак і в инших повітах, де однак було лиш по кілька случаїв занедужаня, як н. пр. в Городку і Жовкві по 5 а в Станиславові 7.

Щож то за хороба тота заковязь карку і від чого еї назва? Єсть то хороба мозкова а лікарі називають еї по латинї „Meningitis cerebrospinalis“. Щоби ж еї зрозуміти, треба передовсїм знати, що мозок чоловіка єсть вкритий двома тонесенькими плївочками або опонами. Перша, що вкриває мозок зверха, називає ся опонією мягкою (pia meninx — а від того слова „менінґс“ пішла і латиньска назва meningitis, значить ся, що тота хороба нападає опону мозкову). Мягка опона вкриває так стамо і стриж (шпік) хребтовий а слово „cerebrospinalis“ означає, що згадана хороба переходить також і на ту мягку опону, що вкриває стриж хребтовий. На мягкій опонцї лежить тонесенька оболона сироватна, звана паутнею а наконець еї обі вкриває ще друга, тверда опона. Так отже маса мозкова або мозе спочиває нїби аж в подвійнім мішочку.

В хоробі званій заковязию карку, настає отже запалене тої мягкої опони, що вкриває мозе і стриж хребтовий. Требаж знати, що при кождім запаленю витворює ся якась водниста теч. То знає кождий дуже добре, коли н. пр. дістане катару носового. Отже так само єсть і при запаленю опон мозкових. Малесенькі кровоносні судинки, що віджнвляють мозок, розширяють ся в наслідок запального подразненя, мають тоді більше крови і перепускають через свої стїнки більше водннстої течі; за нею виходять з тих судинок ще й т. зв. білі тїльця, від котрих чиста ясна теч робить ся мутна, сукровична або гнійна. Чим більше тої течи назбирає ся в тім нїби мішку мозковім, тим більше она тисне на мозок, а в наслідок того недужий тратить притомність і показують ся познаки хороби, о котрих буде зараз бесїда. До того прилучає ся ще горячка, а відтак ще й тота отруя, яку витворюють зарязники, що суть причиною хороби.

Прояви хороби суть слїдуючі: Початок приходить досить нагло; зовсїм здоровий, як здавало би ся, чоловік, дістає нараз сильної горячки, дрожи і болю голови, а при тім дуже часто блювоти (прояв якоїсь наглої ушкоди мозку). Недужий тратить дуже часто притомність, а коли еї відзискає, то жалує ся на біль голови і карку. В карку при потисканю межи потилицею а хребтом чує сильний біль, а мязи каркові стають тверді як дошка. Тепер наступає, особливо у дїтий, найважнїйша познака хороби: голову заверне недужому взад і задре еї о скілько лиш можна як найбільше до гори. То мязи карку стягнули ся корчево, задерли голову до гори і так скорчені заковязали, задеревіли. Від сеї найважнїйшої познаки пішла й назва хороби „заковязь карку“. То скорчене і заковязнене може розширити ся навіть на цїлий хребет, так, що єго вигне взад в дугу, що майже лиш у дїтий буває.

Хороба в 25 до 75 на сто случаях кінчить ся смертию. Инші недужі відзискують притомність і горячка уступає, хоч хороба може й завернути, а недужі страшно нидїють, схнуть і до кількох недїль або місяців гинуть. Буває иноді навіть так, що недужі, котрі перебули сю хоробу, глухнуть і тратять мову. Коло Битомя на пруским Шлеску, 200 недужих на заковязь карку, коли перебули ту хоробу, остали на цїле житє глухонїмими.

Причиною сеї хороби єсть малесенький невидимий голим оком грибок, званий менінґококкус, котрий скоро дістає ся до людского мозку, розмножує ся там дуже сильно і викликує згадану хоробу. Той грибок єсть дуже вражливий на десїнфекцию; навіть дуже слабий квас карболевий убиває єго, на сонця він борзо засихає і гине а держить ся найлїпше з вохких темних і теплих місцях. Се само вже показує нам, що робити, щоби від тої небезпечної хороби оборонити ся і не дати їй розширити ся. Длятого треба ось що собі запамятати і так робити:

Заразити ся можна від недужих на заковязь карку тою слизию, яка при пчихненю або при говореню недужого розходить ся у воздусї. Тїсні, переповнені, зле осьвітлювані і непровітрювані помешканя причиняють ся до ширеня тої пошести. Щоби пошесть спинити і не дати другим заразити ся, треба цїле помешкане скроплювати двопроцентовим карболевим квасом. Недужого на ту хоробу треба відокремити і уважати, щоби нїхто з ним не сходив ся. Особи, що ходять коло таких недужих, повинні мити собі часто руки в карболевій або лізольовій водї. Сльовини, відходи і воду по виполоканю горла треба зараз зливати карболевим квасом. Наконець дуже важна річ, щоби всї здорові дома не лиш часто мили собі руки карболевою водою, коли беруть в них предмети, котрих недужий дотикав ся, але щоби також часто, по кілька разів на день полокали собі рот, горло і ніс слабим розпуском ментолю, або надманґанового потасу (Kali hipermanganicum), котрого можна купити за 10 сот. і розпустити два, три зеренця в склянцї води, щоби стала ясно фіолетна. Поживи призначеної для здорових не держати в комнатї недужого. Взагалї треба на то памятати, щоби як коло недужого так і коло себе і других та в цїлім помешканю удержувати як найбільшу чистоту.

— **Дресовані мухи.** До ряду всїляких артистів із зьвіринного сьвіта приходять тепер ще й дресовані мухи. Доси на ярмарках вабили людий дресовані блохи, тепер займуть їх місце дресовані мухи. Якомусь анґлійскому ученому, очевидно „професорови“, Смайсови удало ся видресувати цїлий ряд мух. Хто видить тї мухи „при роботї“, той не може їм досить надивувати ся. Одна з тих мух, убрана в плащик з тонеиького полотна, то пістувка; она сїдає на крісельце, бере в передні лабки другу мушку, нїби дитину і бавить еї. Друга сїдає на колїсцятко, котре обертає ся дуже скоро за помочию приладу годинникового і крутить ся на нїм так скоро, що еї майже не видко а мимо того анї голова їй не закрутить ся анї она не злетить. Найбільшу штуку показують дві мухи; одна стає на маленьку кульку а друга тручає ту кульку головкою; кулька обертає ся а муха на ній перебирає лапками і удержуєсь на кульцї мимо того, що она котить ся. — Все то безперечно дуже красно, лиш одна в тім біда, що у мух короткий вік і заким ще пан „професор“ зможе зі своїми артистами переїхати ся по Европі, они вже поздихають а єму не позістане нїчого як лиш знов дресувати другі і так хиба дальше без кінця.

— **Гумор в школї.**

Пан інспектор питає підчас візитациї, малого школяря: А чи не сказав би ти менї длячого рак лїзе взад, коли вертає до своєї печери?

Школяр: Щоби не мусїв обертати ся, коли буде мусїв знов вилазити

*

Учитель питає ученика: Чому заяць, коли спить, має отверті очи?

Ученик: Щоби міг видїти, як стрілець буде надходити.

Телеґрами.

Відень 18 мая. На нинїшнїм засїданю палати послів предложив п. Мінїстер справедливости проект закона зміняючого декотрі постанови поступованя карного. — Пос. Будзиновский зголосив внесенє в справі реформи закона о безпосередних податках особових і в справі санациї краєвих фінансів. — Мінїстер торговлї відповідав на ряд інтерпеляций. Відтак пос. Масаржік мотивував дальше своє внесенє в справі загребского процесу.

Париж 18 мая. Правительство відправило зі служби 46 страйкуючих урядників почтових.

Петербург 18 мая. З причини браку материялу додаткового проект вилученя Холмщини ще не прийшов під наради Думи.

Петербург 18 мая. Центрум ради державної ухвалило відослати проект зміни ординациї виборчої до тої ради із західних провінций до комісиї. Ухвалено також закрити сесию ради 14-го червня а відкрити знову дня 14-го жовтня.

Париж 18 мая. Комітет союза робітничого ухвалив нинїшної ночи завізвати всї корпорациї, щоби приготовили ся до страйку. Комітет бере ся нинї пополудни знову і порішить дальше, що має ся зробити.

Рух поїздів зелїзничих

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-европейского.

Замітка. Поїзди поспішні визначені грубим друком. Нічні години від **6·00** вечером до **5·59** рано суть означені підчеркненєм чисел мінутових.

Приходять до Львова

на головний дворець.

З Кракова: $\mathbf{2}^{\underline{30}}$, $5^{\underline{50}}$, 7·25, $\mathbf{8}^{\underline{55}}$, 9·50, 1·10*), **1·30**, 5·45, $\mathbf{8}^{\underline{40}}$, $9^{\underline{50}}$.

*) З Тарнова.

З Підволочиск: 7·20, 12·00, $\mathbf{2}^{\underline{15}}$, 5·40, $10^{\underline{30}}$.

З Черновець: $\mathbf{12}^{\underline{20}}$, $5^{\underline{45}}$*), 8·05, 10·20*, $\mathbf{2}^{\underline{05}}$, 5·58, $\mathbf{6}^{\underline{40}}$, $9^{\underline{30}}$.

*) Із Станиславова. *) З Коломиї.

Зі Стрия: 7·29, 11·45, 4·25, $11^{\underline{00}}$

З Самбора: 8, 9·57, 2, $9^{\underline{00}}$.

З Сокаля: 7·10, 12·40, 4·50.

З Яворова: 8·05, 5.

З Вовкова: 1·35, 9·55.

На „Підзамче“:

З Підволочиск: 7·01, 11·40, **2**, 5·15, $10^{\underline{12}}$

З Вовкова: 8·07 *), 1·19, 3·26 *), $9^{\underline{39}}$.

*) З Винник.

На дворець „Львів-Личаків“:

З Вовкова: 7·27 *), 1·01, 3·07 *), $8^{\underline{21}}$.

*) З Винник.

Поїзди льокальні.

З Брухович:

що дня: від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$ 8·15, $8^{\underline{20}}$.

„ $^{1}/_{6}$ до $^{30}/_{9}$ 3·27, $9^{\underline{35}}$.

„ $^{1}/_{7}$ до $^{30}/_{9}$ 5·30.

в недїлї і р. к. сьвята: від $^{1}/_{5}$ до $^{31}/_{5}$ 3·27, $9^{\underline{35}}$.

З Янова:

що дня: від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$ 1·15, $9^{\underline{25}}$,

в недїлї і р. к. сьвята: від $^{2}/_{5}$ до $^{12}/_{9}$ $10{\cdot}\underline{10}$.

Зі Щирця: в недїлї і р. к. сьвята від 30/5 до 12/9 $10^{\underline{15}}$.

З Любіня: в недїлї і р. к сьвята від 16/5 до 12/9 $11^{\underline{45}}$.

З Виник що дня 3·44.

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарні В. Лозиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).